

Foto: Luc Van Dijck

Het Charolaisras is het belangrijkste vleesras in Europa en wordt ook met succes gebruikt in kruisingprogramma's.

Charolais is Europa's belangrijkste vleesveeras

Gedurende de Sommet de l'Élevage in Clermont-Ferrand worden er bezoeken georganiseerd aan fokbedrijven in de regio. Wij bezochten het bedrijf van Olivier Pascal in Menat met 70 fokkoeien van het ras Charolais.

– LUC VAN DIJCK –

Van Clermont-Ferrand is het een klein uur rijden door een groene en heuvelachtige streek. Zover je kan kijken zie je overal bossen en weiden die afgebakend zijn met hagen en kleine landschapselementen. Heel af en toe zien je een spoor van bewoning en soms een perceel maïs. In Menat, op een hoogte van 600 m, baat Olivier Pascal (46) een stamboekfokbedrijf uit met 70 koeien van het Charolaisras. In totaal zijn er op het bedrijf 130 dieren. Met de werkorganisatie in de oude stal kon Olivier maar 40 zoogkoeien houden. Drie jaar geleden werd de stal vergroot en aangepast en kwam de afkalffox in het midden van de stal.

In de Auvergne valt genoeg neerslag om ruwvoeder te telen. Olivier teelt 7 ha luzerne en 30 ha graan. Daarnaast heeft hij 100 ha gras, waarvan 80 ha blijvend grasland. Het graan wordt gestockeerd bij de coöperatie en voor een deel vervoerd. Olivier moet geen voeder aankopen behalve krachtvoer, wel stro. Van eind maart tot 20 november blijven de koeien op de weide, opgedeeld in groepen volgens de afkalffdatum. Op de weide hebben de koeien gras naar believen. Als er te weinig gras is, worden ze bijgevoerd met voordroog.

De koeien blijven tussen 4 en 10 jaar op het bedrijf. Koeien die problemen geven bij de kalving, worden afgemest en ver-

laten het bedrijf. Olivier selecteert vooral op het karakter van de dieren. Hij werkt alleen op zijn bedrijf en bij het manipuleren en groeperen van de dieren is hij het best gediend met volgzaam runderen. "Ook schuwe kalveren worden direct verkocht na het spenen. Ik laat ze zelfs niet op de weide, want ze lopen altijd weg en trekken heel de kudde mee. Soms moet ik wel goede dieren wegdoen", legt Olivier uit. Olivier heeft wel veel geduld met zijn kudde. "Als de dieren geen zin hebben om verzet te worden, dan probeer ik het de dag daarop wel opnieuw."

Reproductie en opfok

"Ik observeer de koeien evenveel om de natuurlijke bronsten te zien als om de kalvingen te volgen. Drie tot 4 keer per dag kom ik in de stal naar de koeien kijken om de tochtige dieren op te sporen. Dat doe ik in alle rust, zonder ze te storen. Ik mis praktisch geen bronsten. De vaarzen wegen vaak al tegen de 600 kg bij de (eerste) inseminatie. De koeien kalven de eerste keer op 3 jaar." Olivier gebruikt stieren van 2 fokkerijorganisaties en ook sperma van eigen stieren. "De inseminator scant de dieren op drachtigheid voor ze in het voorjaar naar buiten gaan. Op de weide loopt bij elke groep koeien en vaarzen een stier voor de niet-drachtige dieren en voor dieren die hervallen. De kalvingen verlopen tussen december en eind maart. De groep die begin december kalft, komt een

tiental dagen eerder op stal. De drachtige dieren krijgen gedurende die periode hooi naar believen en 's morgens 500 g meel aangevuld met mineralen; voor de kalving mogen ze niet te rijk gevoederd worden. Na de kalving krijgen ze 2,5 tot 3 kg meel en voordroog naar believen.

De koeien kalven gemakkelijk af. Toch probeer ik altijd in de buurt te zijn. Ook al weet ik dat ik beter de natuur z'n gang laat gaan als het wat moeilijker gaat, het ligt in mijn temperament om dan een handje toe te steken. Vorig jaar waren er maar 2 keizersnedes en dan nog omdat de kalveren gedraaid lagen."

Olivier houdt alle inseminaties nauwkeurig bij. Het drachtigheidspercentage bij de eerste inseminatie ligt op 70%. De tussenkalftijd bedraagt 377 dagen. Bij de verbouwing van de stal kwam in het midden een grote afkalfruimte met daarin een aparte box om de dieren vast te zetten. Zo kan hij veilig assistentie verlenen. Dat is ook veilig voor de koe, het kalf en handig voor de dierenarts bij de zeldzame keizersnedes. De verstelbare hekken in de stal zijn onmisbaar om de dieren te verzetten. Met de vastzethekkens kunnen de dieren gemakkelijk behandeld worden bij de inseminaties, inentingen, bloedprikken

en dergelijke. De kalveren worden gevaccineerd tegen griep, de koeien ent men preventief in tegen kalverdiarree. De stal is vrij van IBR.

De kalveren worden gespeend tussen 9 en 10 maanden. Voor het spenen komt heel de groep binnen; in de stal worden de kalveren van de moeders gescheiden. Om de koeien droog te zetten, blijven ze 8 dagen op stro. Daarna gaan ze terug naar buiten, tot 10 dagen voor de volgende kalving. Wellicht komt er een wetgeving die onthoornen op jongere leeftijd verplicht, maar voor het zover is onthoort Olivier de kalveren op 2 jaar. Volgens Olivier blijven de stompjes dan gevoelig, waardoor de kalveren minder gaan bokken omdat dat pijn doet.

Voeding en groei

De kalveren wegen 48 kg bij de geboorte en 320 kg op 7 maanden. De stieren hebben een rantsoen naar lust op basis van goede voordroog van luzerne of goede voordroog van de tweede snede. Alleen de stieren krijgen krachtvoer, ongeveer 10% van hun lichaamsgewicht, 4 tot 5 kg voor de jonge stieren tussen 400 en 500 kg. Bij de volwassen stieren gaat dat naar 7 kg. Het krachtvoer is meteen de grootste kost. De koeien krijgen zoals gezegd meel en voordroog naar lust. De gemiddelde groei bij de stieren is 1,7 kg per dag; bij de koeien 1,2 kg per dag.

Het water wordt opgepompt uit 2 bronnen en wordt in de stal verdeeld. Het regenwater vangt men op en wordt gefilterd. Alle machines voor de grasoogst deelt Olivier met zijn collega's. In de Cuma zitten 2 maaiers, 2 schudders, 2 harken, 2 persen, 5 wagens, 1 zaaimachine en een sproeier. "Ik heb hier alleen 2 tractors en een ploeg. We werken vaak samen en dat loopt goed. Een jaar geleden ben ik met rugproblemen een lange tijd buiten strijd geweest en hebben de collega's hier alles gedaan alsof het hun eigen bedrijf was. Gaat er iemand met vakantie, dan springen we in."

Verkoop

"Vroeger kon ik mijn beste dieren beter valoriseren. Vandaag is de prijs min of meer gelijk voor goede en minder goede kwaliteit. De jonge stieren gaan naar Italië op 9 à 10 maanden. Ze wegen dan levend 400 kg en meer; ik krijg daar 1000 euro voor. Ik verkoop in meerdere groepen. De koeien gaan naar het slachthuis en hebben een karkasgewicht van 450-490 kg. Ik verkoop ook fokstieren: een goede fokstier van 10 tot 11 maanden kost 2200 euro, een van 2 jaar 2500 euro en een van 5 jaar tussen 3500 en 4000 euro." ■

Olivier Pascal met Cécile Laine van het Charolaisstamboek. Het stamboek waakt over het fokprogramma door een goede registratie en een verstandige selectie om het ras verder te verbeteren.

Foto: Luc Van Dijk

Foto: Luc Van Dijk

Met de verstelbare hekkens kan 1 persoon gemakkelijk de dieren verzetten.